

УДК 334.7:331.5:331.556
JEL classification: M13, J21, J24, L26
[https://doi.org/10.31891/dsim-2026-14\(20\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2026-14(20))

РОЛЬ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У ФОРМУВАННІ ЗАЙНЯТОСТІ ТА МОБІЛЬНОСТІ РОБОЧОЇ СИЛИ

АНГЕЛКО Ірина

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та маркетингу
Інститут просторового планування та перспективних технологій
НУ «Львівська політехніка»
<https://orcid.org/0000-0003-2098-9170>
e-mail: iryna.anhelko@gmail.com

У статті досліджено роль малого підприємництва у формуванні зайнятості та мобільності робочої сили. Розглянуто особливості функціонування суб'єктів малого та мікропідприємництва, зокрема їхній внесок у створення робочих місць, залучення працівників з різним рівнем кваліфікації та забезпечення економічної активності населення. Показано, що мале підприємництво забезпечує формування зайнятості через створення робочих місць у різних сферах економіки, розвиток самозайнятості та використання гнучких форм організації праці, що розширює можливості працевлаштування і сприяє залученню до економічної діяльності працівників із різним рівнем підготовки. Окрему увагу приділено формуванню мобільності робочої сили, що проявляється у професійній, галузевій та територіальній адаптації працівників, забезпечуючи ефективне використання трудових ресурсів та зменшуючи ризики безробіття. Узагальнено, що мале підприємництво не лише підтримує рівень зайнятості, а й сприяє інтеграції трудових ресурсів у різні сектори економіки, створюючи умови для стабільності ринку праці та підвищення економічної стійкості.

Ключові слова: мале підприємництво, мікропідприємництво, зайнятість населення, мобільність робочої сили, трудові ресурси, ринок праці.

THE ROLE OF SMALL ENTREPRENEURSHIP IN FORMING EMPLOYMENT AND LABOR MOBILITY

ANHELKO Iryna

Lviv Polytechnic National University

The article examines the role of small business in shaping employment and labor mobility in Ukraine under conditions of ongoing economic transformations. The study explores the features of small and micro enterprises, their structure, and their place in the national economy. It is determined that small business plays a significant role in ensuring employment due to its wide sectoral representation and its ability to create jobs across various types of economic activity.

It is shown that employment formation in this sector occurs through the creation of new jobs, the development of self-employment, and the use of flexible forms of work organization. This contributes to the involvement of individuals with different levels of qualification, professional training, and work experience, including youth, first-time job seekers, and those returning to the labor market after a break. It is substantiated that the widespread presence of small businesses at the local level supports employment directly within places of residence, contributing to the development of regional labor markets and reducing the scale of forced labor migration.

Particular attention is paid to the role of small business in ensuring labor mobility. It is established that this sector creates conditions for professional, sectoral, and territorial mobility of the workforce, facilitating adaptation to changes in the economic environment and the redistribution of labor resources across economic activities. It is generalized that small business serves as an important factor in maintaining a dynamic balance in the labor market, combining the functions of employment generation and ensuring labor mobility.

Keywords: small entrepreneurship, micro-enterprises, employment, labor mobility, labor resources, labor market.

Стаття надійшла до редакції / Received 17.01.2026
Прийнята до друку / Accepted 18.03.2026
Опубліковано / Published 16.04.2026

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC-BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

© Ангелко Ірина

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасний розвиток економіки супроводжується суттєвими змінами у сфері зайнятості населення, які проявляються у трансформації її структури, форм та умов реалізації трудового потенціалу. Посилення невизначеності, вплив кризових явищ та воєнного стану зумовлюють необхідність пошуку ефективних механізмів забезпечення стабільності ринку праці та підвищення його адаптивності до нових умов функціонування.

У цьому контексті особливого значення набуває мале підприємництво як сектор економіки, що здатний оперативнo реагувати на зміни зовнішнього середовища та створювати додаткові можливості для економічної активності населення. Водночас його роль виходить за межі забезпечення зайнятості, оскільки

воно впливає на характер переміщення трудових ресурсів між видами діяльності, сферами та формами зайнятості, формуючи передумови для підвищення мобільності робочої сили [1, с. 111-112].

Попри це, питання комплексного розгляду ролі малого підприємництва у взаємозв'язку процесів формування зайнятості та мобільності робочої сили залишаються недостатньо висвітленими. У більшості досліджень ці аспекти аналізуються відокремлено, що не дозволяє повною мірою оцінити вплив підприємницького середовища на функціонування ринку праці в цілому.

З огляду на це, виникає необхідність узагальнення теоретичних підходів та поглиблення наукових досліджень щодо визначення ролі малого підприємництва у формуванні зайнятості та забезпеченні мобільності робочої сили, а також обґрунтування напрямів його використання як інструменту підвищення ефективності функціонування ринку праці, що має важливе значення як для розвитку економічної науки, так і для вирішення практичних завдань соціально-економічної політики.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Питання зайнятості у сфері малого підприємництва активно розглядаються в сучасній науковій літературі. Дослідники вивчають стан і основні тенденції зайнятості в малому бізнесі [2], аналізують фактори, що впливають на чисельність та якість трудових ресурсів [3], а також досліджують роль малого підприємництва у розвитку ринку праці [4-5]. Особлива увага приділяється взаємозв'язку між розвитком малого бізнесу та створенням робочих місць, підтримкою самозайнятості та стимулюванням підприємницької активності населення у різних сферах економіки [5-7].

В наукових працях також висвітлюються проблеми зайнятості на малих підприємствах в умовах економічної нестабільності та кризових явищ. Досліджуються наслідки зменшення чисельності працівників, обмежені ресурси, необхідність оптимізації діяльності та застосування гнучких форм зайнятості. Зокрема, аналізу підлягає адаптація трудових ресурсів до змін ринкового попиту, можливості перерозподілу працівників між різними видами діяльності та забезпечення працевлаштування для широкого спектру населення [8-9].

Разом із цим у науковій літературі відзначається, що розвиток малого підприємництва створює умови для підвищення мобільності робочої сили. Це відбувається через гнучке формування робочих місць, трансформацію існуючих позицій відповідно до потреб ринку, а також через сприяння самозайнятості, що дозволяє економічно активним особам не лише забезпечувати власну зайнятість, а й створювати робочі місця для інших [10-11].

Однак, незважаючи на наявність значної кількості наукових праць, питання комплексного аналізу ролі малого підприємництва у взаємозв'язку процесів формування зайнятості та мобільності робочої сили залишаються недостатньо розкритими, що й обумовлює актуальність подальших досліджень у даному напрямі.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є узагальнення та обґрунтування ролі малого підприємництва у формуванні зайнятості населення та забезпеченні мобільності робочої сили з урахуванням особливостей його функціонування в сучасних умовах розвитку економіки.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Як відомо, мале підприємництво є невід'ємним структурним елементом ринкової економіки та важливою складовою формування підприємницького середовища. Його значущість підтверджується вагомою часткою суб'єктів підприємництва у загальній структурі суб'єктів господарювання. Так, за даними Державної служби статистики України, їх питома вага серед діючих суб'єктів господарювання становить понад 99%. Зокрема, у 2024 році їх кількість становила 1934,6 тис. одиниць із 1949,4 тис. зареєстрованих суб'єктів господарювання (рис. 1).

Найпоширенішим видом економічної діяльності серед суб'єктів малого підприємництва (СМП) є оптова та роздрібна торгівля, а також ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів. У 2024 році у цій сфері здійснювали діяльність 729 493 суб'єкти малого підприємництва, що становить 37,7% від їх загальної кількості, з яких 718 452 належать до суб'єктів мікропідприємництва. Власне останні займають домінуюче місце у структурі малого підприємництва із часткою понад 97% (табл. 1).

Варто зазначити, що чинне законодавство України визначає чіткі критерії віднесення суб'єктів господарювання до категорій малого чи мікропідприємництва. Такими критеріями є середня кількість працівників та обсяг річного доходу (табл. 2). Дані критерії застосовуються як до фізичних осіб-підприємців, так і до юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми чи форми власності, що забезпечує уніфікований підхід до класифікації суб'єктів господарювання [14].

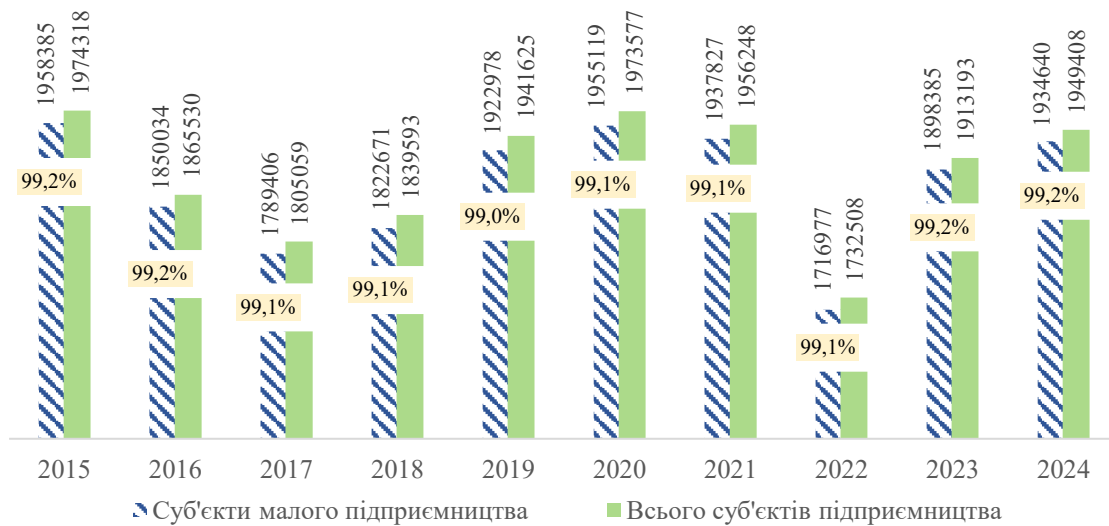

Рис. 1. Динаміка кількості суб'єктів підприємництва в Україні у 2015–2024 роках*
 *Складено автором за даними [12].

Таблиця 1

Кількісний та структурний склад суб'єктів малого підприємництва за видами економічної діяльності у 2024 році*

Вид економічної діяльності	Всього суб'єктів малого підприємництва		З них суб'єктів мікропідприємництва		
	осіб	у % до загальної кількості	осіб	у % до загальної кількості СМП	у % до загальної кількості
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	729 493	37,71	718 452	98,49	38,00
Інформація та телекомунікації	292 680	15,13	291 070	99,45	15,40
Професійна, наукова та технічна діяльність	168 967	8,73	167 151	98,93	8,84
Переробна промисловість	102 663	5,31	95 500	93,02	5,05
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	100 014	5,17	96 287	96,27	5,09
Операції з нерухомим майном	87 089	4,50	85 089	97,70	4,50
Тимчасове розміщування й організація харчування	72 600	3,75	71 254	98,15	3,77
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	57 260	2,96	52 671	91,99	2,79
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	51 542	2,66	49 109	95,28	2,60
Надання інших видів послуг та здійснення інших видів діяльності	272 332	14,08	263 923	96,91	13,96
Всього	1 934 640	100,00	1 890 506	97,72	100,00

*Складено автором за даними [13].

Таблиця 2

Критерії віднесення суб'єктів господарювання до категорій малого та мікропідприємництва*

Категорія суб'єктів підприємництва	Середня кількість працівників	Обсяг річного доходу
Суб'єкти мікропідприємництва	до 10 осіб	до 2 млн євро
Суб'єкти малого підприємництва	до 50 осіб	до 10 млн євро

*Узагальнено автором за даними [14].

Враховуючи значну кількість суб'єктів малого і мікропідприємництва та їхню поширеність у економіці, стає очевидним, що цей сектор відіграє ключову роль у розвитку підприємницької активності та одночасно впливає на інші важливі соціально-економічні процеси. Зокрема, мале підприємництво робить суттєвий внесок у розв'язання проблеми зайнятості населення, створюючи робочі місця та забезпечуючи залучення різних категорій працівників до економічної діяльності.

За даними Державної служби статистики України, у сфері малого підприємництва зайнято майже 3,8 млн. осіб (рис. 2), що становить третину економічно активного населення. При цьому понад три чверті зайнятих припадає на сферу мікропідприємництва, що свідчить про визначальну роль саме цієї категорії суб'єктів у забезпеченні зайнятості населення.

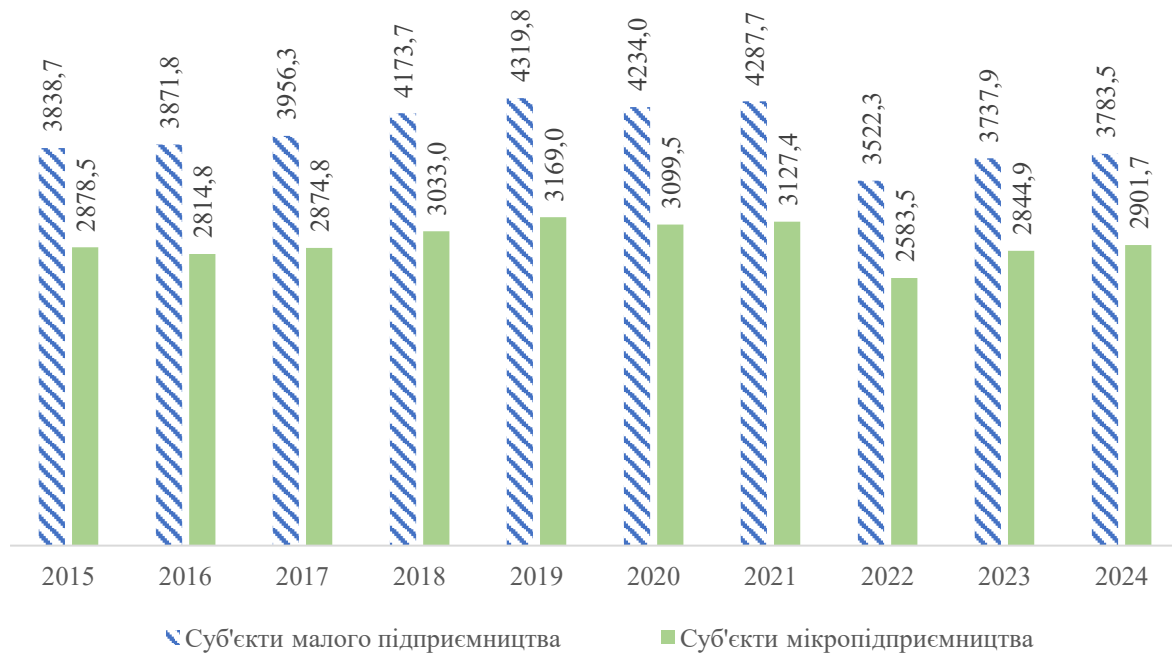

Рис. 2. Кількість зайнятих працівників у суб'єктів малого та мікропідприємництва*

*Складено автором за даними [15].

Однак, попри значну кількість зайнятих у секторі малого підприємництва, у порівнянні з довоєнним періодом їх чисельність значно скоротилася. Так, у 2024 році чисельність зайнятих у даному секторі у порівнянні з 2021 роком зменшилася на 504,2 тис. осіб або 11,8% (рис. 2). Таке скорочення зумовлене низкою об'єктивних чинників, зокрема пов'язаних із функціонуванням економіки в умовах воєнного стану. Передусім йдеться про руйнування виробничої та торговельної інфраструктури, вимушене припинення діяльності частини суб'єктів господарювання, скорочення обсягів виробництва та реалізації продукції, а також міграційні процеси, що супроводжувалися переміщенням значної частини населення як у межах країни, так і за її межі. Важливим чинником також стала мобілізація, яка зменшила кількість працездатного населення. Окрім цього, суттєвий вплив на скорочення зайнятості мали погіршення інвестиційного клімату, зниження платоспроможного попиту населення та загальна економічна нестабільність, що змусило частину суб'єктів малого підприємництва оптимізувати витрати, у тому числі за рахунок зменшення чисельності працівників [16, с. 29-30].

Разом із тим навіть за умов таких трансформацій мале підприємництво продовжує залишатися одним із ключових секторів, що формує зайнятість населення. Його роль у цьому процесі визначається не лише значною кількістю суб'єктів господарювання, а й особливостями їх функціонування, які забезпечують залучення трудових ресурсів до економічної діяльності.

Формування зайнятості у сфері малого підприємництва відбувається насамперед через створення робочих місць у різних видах економічної діяльності. Галузева різноманітність цього сектору зумовлює наявність робочих місць як у виробничій сфері, так і у сфері послуг, що розширює можливості працевлаштування та забезпечує охоплення різних сегментів ринку праці (табл. 1). Це сприяє залученню до економічної діяльності працівників із різним рівнем кваліфікації та професійної підготовки.

Важливою особливістю формування зайнятості у цьому секторі є його здатність інтегрувати у ринок праці осіб із різним рівнем професійної підготовки та трудового досвіду. Завдяки відносно невеликим масштабам діяльності та менш формалізованим вимогам до персоналу суб'єкти малого підприємництва створюють можливості для працевлаштування молоді, осіб, які вперше виходять на ринок праці, а також тих, хто потребує зміни професії або повернення до трудової діяльності після перерви. У результаті формується більш доступне середовище зайнятості, орієнтоване на різні категорії населення.

Окремим напрямом є формування самозайнятості як складової зайнятості населення [17]. Розвиток малого підприємництва створює передумови для реалізації підприємницької ініціативи населення, що дозволяє частині економічно активних осіб не лише забезпечувати власну зайнятість, а й створювати робочі місця для інших [18]. Це має особливе значення в умовах обмежених можливостей працевлаштування у великому бізнесі або державному секторі, оскільки сприяє розширенню меж ринку праці. Водночас мале підприємництво виступає важливою основою формування середнього класу, який є ключовим елементом стабільного соціально-економічного розвитку. Самозайняті особи та власники малих підприємств формують прошарок економічно активного населення, що характеризується відносною фінансовою самостійністю, здатністю до інвестування та орієнтацією на довгострокову економічну активність. Це сприяє не лише

підвищенню рівня зайнятості, а й зміцненню соціальної структури суспільства та формуванню стійкого внутрішнього попиту [19, с. 109-113].

Суттєвою характеристикою є також гнучкість форм зайнятості, що формується у межах малого підприємництва. Використання різних форматів організації праці, зокрема часткової або дистанційної зайнятості, зайнятості з гнучкими графіками роботи, тимчасових трудових відносин або поєднання кількох видів діяльності, забезпечує можливість більш повного використання трудового потенціалу населення. Як відомо, такі форми зайнятості дозволяють поєднувати професійну діяльність з навчанням, сімейними обов'язками або іншими видами зайнятості, створюючи умови для участі в економічній діяльності широкого кола людей. У результаті формується гнучке середовище зайнятості, орієнтоване на різні категорії працівників та їхні індивідуальні потреби, що підвищує адаптивність ринку праці до змін економічного середовища [20-21]. Разом з цим такі формати відповідають і потребам самих суб'єктів господарювання, оскільки дозволяють оперативно адаптувати чисельність та структуру персоналу до обсягів своєї діяльності, залучати працівників із різними компетенціями для виконання короткострокових або спеціалізованих завдань, а також підвищувати ефективність використання трудових ресурсів без додаткових постійних витрат. Таким чином, гнучкі та нетрадиційні форми зайнятості створюють взаємовигідні умови як для працівників, так і для суб'єктів малого підприємництва, сприяючи одночасно розвитку мобільності робочої сили та стійкості останнього в умовах економічної нестабільності.

Не менш важливим є те, що мале підприємництво сприяє формуванню зайнятості на локальному рівні. Поширеність суб'єктів цього сектору у різних регіонах, включаючи малі міста та сільські території, забезпечує створення робочих місць безпосередньо за місцем проживання населення. Це знижує потребу у трудовій міграції, підтримує економічну активність територій та сприяє більш збалансованому розвитку регіональних ринків праці.

Крім того, формування зайнятості у сфері малого підприємництва характеризується високою адаптивністю до змін економічного середовища. Суб'єкти цього сектору здатні швидко реагувати на коливання попиту, змінювати напрями діяльності та відповідно коригувати чисельність і структуру зайнятих. Це забезпечує не лише створення нових робочих місць, а й їх трансформацію відповідно до актуальних потреб економіки, що є важливою умовою підтримання динамічної рівноваги на ринку праці.

Зазначені особливості функціонування малого підприємництва зумовлюють не лише його здатність формувати зайнятість, а й визначають вагомий вплив на мобільність робочої сили. Високий рівень гнучкості, притаманний цьому сектору, у поєднанні з різноманітністю сфер діяльності та широким територіальним охопленням створює передумови для активного руху трудових ресурсів як між окремими видами економічної діяльності, так і в межах різних регіонів. У результаті мале підприємництво формує динамічне середовище зайнятості, у якому відбувається постійне оновлення структури робочої сили відповідно до змін у попиті на працю.

Мобільність робочої сили у цьому контексті проявляється насамперед у здатності працівників змінювати характер своєї трудової діяльності, адаптуючись до нових економічних умов [10]. Функціонування значної кількості суб'єктів малого підприємництва у різних видах економічної діяльності забезпечує широкі можливості для переходу працівників між окремими сегментами ринку праці. Це, у свою чергу, сприяє формуванню професійної гнучкості, розширенню спектра набутих компетентностей та підвищенню конкурентоспроможності робочої сили. Працівники отримують можливість не лише змінювати місце роботи, а й освоювати нові напрями діяльності, що є важливою умовою їх ефективної інтеграції у сучасні економічні процеси.

Суттєвим аспектом є також те, що мале підприємництво створює умови для більш інтенсивного перерозподілу трудових ресурсів між галузями економіки. Зміна попиту на товари і послуги, поява нових ринкових ніш та трансформація економічної структури зумовлюють необхідність швидкого реагування з боку суб'єктів господарювання. У цьому процесі саме мале підприємництво забезпечує можливість оперативного переміщення працівників у ті сфери, де формується підвищений попит на робочу силу, тим самим сприяючи вирівнюванню дисбалансів на ринку праці.

Не менш важливою є і роль малого підприємництва у забезпеченні територіальної мобільності робочої сили. Значна кількість суб'єктів цього сектору функціонує у різних регіонах країни, включаючи малі міста та сільські території, що створює додаткові можливості для працевлаштування поза межами великих економічних центрів. Це сприяє як утриманню трудових ресурсів у регіонах, так і їх переміщенню у напрямку територій з вищим рівнем економічної активності. У результаті відбувається більш рівномірний розподіл робочої сили, що позитивно впливає на розвиток регіональних ринків праці.

Крім того, мале підприємництво сприяє підвищенню індивідуальної мобільності працівників через формування середовища, орієнтованого на ініціативність та самостійність. Участь у діяльності суб'єктів малого підприємництва часто передбачає виконання різнопланових функцій, що розширює професійний досвід працівників, сприяє розвитку універсальних навичок та підвищує їх здатність до швидкої адаптації у разі зміни умов праці. Це, у свою чергу, формує більш гнучку та мобільну робочу силу, здатну ефективно реагувати на виклики сучасної економіки.

**ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ
І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ**

Підсумовуючи результати дослідження, слід зазначити, що мале підприємництво займає важливе місце у функціонуванні ринку праці, впливаючи як на рівень зайнятості населення, так і на характер її змін. Його розвиток формує умови для активнішого залучення населення до економічної діяльності та водночас сприяє більш гнучкому реагуванню ринку праці на сучасні виклики.

Особливістю малого підприємництва є те, що воно створює середовище, у якому трудові ресурси можуть швидше адаптуватися до змін, змінювати види діяльності та форми зайнятості. Завдяки цьому підвищується динамічність ринку праці, а також розширюються можливості для реалізації трудового потенціалу різних груп населення.

Водночас сучасні умови розвитку економіки, пов'язані з воєнним станом, суттєво впливають на функціонування малого підприємництва, обмежуючи його можливості та водночас підсилюючи його значення для підтримання економічної активності населення. Це вказує на необхідність більш глибокого врахування ролі цього сектору при формуванні політики зайнятості та розвитку підприємницького середовища.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на аналіз змін у структурі зайнятості, що відбуваються під впливом розвитку малого підприємництва, а також на вивчення нових тенденцій у мобільності робочої сили, зокрема в умовах цифровізації та післявоєнного відновлення економіки.

Література

1. Ангелко І. В. Роль і місце малого підприємництва у структурі економіки України. Вісник Хмельницького національного університету. 2022. №6. Том 1(312). С. 110-114.
2. Статівка Н. В., Орел Ю. Л., Кучерява К. Я. Стан і тенденції зайнятості у малому підприємстві. Підприємство і торгівля. 2021. №29. С. 66-72.
3. Жураковська І. В., Сидоренко Р. В., Шматковська Т. О., Бродська І. І. Фактори впливу на зайнятість в малому і середньому бізнесі в Україні. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2021. №1(32). С. 109-119.
4. Михайленко Д. Сучасні тенденції розвитку малого підприємництва в Україні. Економіка та суспільство. 2024. №60. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3694>
5. Капітан В.В. Розвиток малого бізнесу в контексті вирішення проблеми зайнятості в Україні. Innovative Solutions in Modern Science. 2017. №1(10). URL: <https://naukajournal.org/index.php/ISMSD/article/download/1086/1208>
6. Заглинський А. О., Заглинська Л. В. Підприємництво як категорія самозайнятості населення. Науковий вісник Ужгородського Університету. 2019. Серія Економіка. Вип. 1(53). С. 13-18.
7. Штань М. В. Державна політика стимулювання розвитку підприємництва. Академічні візії. 2024. №38. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1729>
8. Дергалюк Б. В., Цупко А. В. Проблеми зайнятості на малих підприємствах в умовах кризи. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2015. Вип. 14. Ч. 4. С. 133-135.
9. Блага Н. Проблеми розвитку малого бізнесу в умовах невизначеності. Економіка та суспільство. 2025. Вип. 79. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6773>
10. Мобільність робочої сили України: тенденції та перспективи: колективна монографія / за наук. ред. д.е.н., проф. І. Л. Петрової, д.е.н. В. В. Близнюк; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозів. НАН України». Електрон. дані. К., 2023. 334 с.
11. Мельник М., Маршавін Д. Надлишок робочої сили та молодіжна зайнятість у сільських районах України: причини, наслідки, рішення. Економіка та суспільство. 2026. №84. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-20>
12. Кількість діючих суб'єктів господарювання. Державна служба статистики України. URL: <https://stat.gov.ua/uk/explorer>
13. Кількість діючих суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності. Державна служба статистики України. URL: <https://stat.gov.ua/uk/explorer>
14. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 09.01.2025 №4196-IX зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text>
15. Кількість зайнятих працівників у суб'єктів господарювання. Державна служба статистики України. URL: <https://stat.gov.ua/uk/explorer>
16. Ангелко І. В. Українське підприємництво в умовах війни: економічні виклики, загрози і можливості. Review of transport economics and management. 2023. 9(25). С. 27-34.
17. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 №5067-VI зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>
18. Кузьмінов М. Мале підприємництво як передумова розвитку ефективного бізнесу в Україні. Економічні горизонти. 2022. №1(19). С. 73-81.

19. Орлова Н. С., Сабіна Н. Ю., Вєрьовіна І. М. Соціальні аспекти економічного розвитку України: Монографія. Донецьк: Видавництво, 2014. 200 с.
20. Чатченко Т. Трансформація ринку праці: роль гнучких форм зайнятості. Економіка та суспільство. 2025. №80. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6840>
21. Буда Т. Й. Гнучкі і нестандартні форми зайнятості: соціальні вигоди та ризики. Сталий розвиток економіки. 2016. №2(31). С. 149-157.

References

1. Anhelko, I. V. (2022). The role and place of small entrepreneurship in the structure of the economy of Ukraine. Herald of Khmelnytskyi National University, 6, 1(312), 110-114.
2. Stativka, N. V., Orel, Y. L., Kucheryava, K. Ya. (2021). State and trends of employment in small business. Entrepreneurship and trade, 29, 66-72.
3. Zhurakovska, I. V., Sydorenko, R. V., Shmatkovska, T. O., Brodska, I. I. (2021). Factors affecting employment in small and medium-sized businesses in Ukraine. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 1(32), 109-119.
4. Mykhaylenko, D. (2024). Modern trends in the development of small business in Ukraine. Economy and society, 60. Retrieved from: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3694>
5. Captain, V. V. (2017). Small business development in the context of solving the employment problem in Ukraine. Innovative Solutions in Modern Science, 1(10). Retrieved from: <https://naukajournal.org/index.php/ISMSD/article/download/1086/1208>
6. Zaglynskyi, A. O., Zaglynska, L. V. (2019). Entrepreneurship as a category of self-employment of the population. Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Economy series, 1(53), 13-18.
7. Stan, M. V. (2024). State policy of stimulating the development of entrepreneurship. Academic visions. 38. Retrieved from: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1729>
11. Melnyk, M., Marshavin, D. (2026). Labor surplus and youth employment in rural areas of Ukraine: causes, consequences, solutions. Economy and society, 84. Retrieved from: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-20>
12. Number of active business entities. State Statistics Service of Ukraine. Retrieved from: <https://stat.gov.ua/uk/explorer>
13. Number of active economic entities by types of economic activity. State Statistics Service of Ukraine. Retrieved from: <https://stat.gov.ua/uk/explorer>
14. On the peculiarities of regulating the activities of legal entities of individual organizational and legal forms in the transitional period and associations of legal entities: Law of Ukraine dated January 9, 2025 No. 4196-IX as amended. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text>
15. The number of employees employed by economic entities. State Statistics Service of Ukraine. Retrieved from: <https://stat.gov.ua/uk/explorer>
16. Angelko, I. V. (2023). Ukrainian entrepreneurship in the conditions of war: economic challenges, threats and opportunities. Review of transport economics and management, 9(25), 27-34.
17. On employment of the population: Law of Ukraine dated 07/05/2012 No. 5067-VI as amended. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>
18. Kuzminov, M. (2022). Small entrepreneurship as a prerequisite for effective business development in Ukraine. Economic horizons, 1(19), 73-81.
19. Orlova, N. S., Sabina, N. Yu., Vervovina, I. M. (2014). Social aspects of the economic development of Ukraine: Monograph. Donetsk: Publishing House, 200.
20. Chatchenko, T. (2025). Transformation of the labor market: the role of flexible forms of employment. Economy and society, 80. Retrieved from: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6840>
21. Buda, T. Y. (2016). Flexible and non-standard forms of employment: social benefits and risks. Sustainable economic development, 2(31), 149-157.